

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/SH/Is/ATR3125/2024-U102

Uw referentie

Datum

19 september 2024

Onderwerp

Energiebesluit

Geachte mevrouw Hermans,

Op 26 juli 2024 is de *Algemene maatregel van bestuur houdende regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiebesluit)* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermijn van ATR verloopt op 20 september 2024. Met dit advies stuurt het college u zijn bevindingen.

Context en inhoud van het voorstel

De *Energiewet* vervangt de huidige *Gaswet* en *Elektriciteitswet 1998* met als doel de energietransitie te ondersteunen en bij te dragen aan een duurzame CO₂-arme energievoorziening die volgens het voorstel ruimtelijk inpasbaar, veilig, betrouwbaar en betaalbaar moet zijn. De *Energiewet* bevat delegatiebepalingen. Een deel van de delegatiebepalingen is uitgewerkt in dit besluit. Vanuit regeldrukperspectief zijn er een aantal maatregelen die opvallen. De grootste kostenposten zijn de verplichte onafhankelijke risicomanager voor energieleveranciers, de kredietwaardigheidstoets voor netbeheerders en de eisen omtrent vitale processen voor netbeheerders. Sira Consulting heeft de regeldrukgevolgen van het voorstel berekend. Het heeft ook gekeken naar andere elementen, waaronder het doenvermogen van burgers.¹

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ Zie [Eindrapport Ex-ante effectentoets Energiebesluit | Rapport | Rijksoverheid.nl](#).

Contact:

Postbus 16228
Te2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

1. *Nut en noodzaak*

Het voorliggende besluit geeft een nadere invulling aan het wettelijke kader, zoals dat is opgenomen in de *Energiewet*. In dit advies gaat het college niet meer in op de fundamentele opmerkingen over de wet. De noodzaak daarvan in meer algemene zin staat niet meer ter discussie. Het college heeft wel een opmerking over de noodzaak en het nut van één van de eisen. Energieleveranciers moeten een onafhankelijke risicomanager hebben, conform de eisen van de leveringsvergunning. De risicomanager is verantwoordelijk voor de beheersing van financiële risico's van de energieleverancier. Waarom deze risicomanager nodig is, is niet goed toegelicht. Er staat alleen dat dit noodzakelijk wordt geacht, mede gelet op de grote aandacht in het parlement van het versterken van het toezicht op de energieleveranciers. Dit is echter geen inhoudelijke onderbouwing en energieleveranciers hebben, zeker de grote energieleveranciers, al een fulltime risicomanager in dienst. Verder valt op dat de toezichthouder de mogelijkheid krijgt om de financiële positie en de inkoopstrategie van de energieleverancier te beoordelen. De toezichthouder kan dus zelf nagaan of de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het verplichten van een onafhankelijke risicomanager is een dubbel slot, met als gevolg extra regel-drukkosten. Deze regeldrukkosten zijn berekend op ruim € 7,6 miljoen structureel.

1.1 Het college adviseert de eis voor energieleveranciers om een onafhankelijke risicomanager te schrappen dan wel deze eis nader inhoudelijk te onderbouwen.

2. *Minder belastende alternatieven*

Bij minder belastende alternatieven draait het om de vraag of de invulling van de wettelijke bepalingen op de minst belastende wijze gebeurt. Bij nut en noodzaak heeft het college al een opmerking gemaakt over de verplichting voor energieleveranciers om een onafhankelijke risicomanager te hebben. Het minder belastende alternatief is consequente handhaving van de eis dat de leverancier beschikt over een solide financiële positie en een gedegen inkoopstrategie.

Netbeheerders moeten een kredietwaardigheidsverklaring hebben. De meeste netbeheerders hebben al zo'n verklaring. Drie netbeheerders moeten jaarlijks een dergelijke verklaring gaan (laten) opstellen. De kosten voor deze drie leveranciers liggen tussen ongeveer een half miljoen euro en bijna € 850.000,-. De nota van toelichting meldt dat er nog gesprekken plaatsvinden om te bezien of er een alternatief bestaat dat hetzelfde doel tegen lagere kosten bereikt. De nota van toelichting meldt niet welke alternatieven worden besproken. Het is bovendien logischer om eerst de alternatieven in beeld te hebben, voordat al wordt gekozen voor de verplichting die nu wordt opgenomen in dit besluit.

2.1 Het college adviseert de mogelijke alternatieven ten aanzien van het aantonen van de kredietwaardigheid in de nota van toelichting op te nemen

2.2 Het college adviseert te kiezen voor het minst belastende alternatief

3. *Werkbaarheid*

Netbeheerders moeten het gas- en elektriciteitsnet beheren, mede in het belang van de nationale veiligheid. Dit voorstel werkt de bepalingen daarover uit. Het maakt duidelijk dat het onder meer gaat over de instandhouding en beveiliging van netten. Verder gaat het over geheimhouding van gegevens. In een ministeriële regeling worden de eisen nog verder uitgewerkt. De voorbereidingen hiervoor lopen al en de stakeholders zijn hierbij betrokken. Netbeheerders hebben in een overleg met Sira Consulting aangegeven dat onduidelijk is wat de voorschriften

precies in gaan houden. Het college vindt het belangrijk dat de nota van toelichting al benoemt wat de eisen ongeveer gaan inhouden en waarom deze naar verwachting werkbaar zijn.

3.1 Het college adviseert in de nota van toelichting een beeld te geven van de nadere invulling van de bescherming van vitale processen.

Ook burgers krijgen te maken met de uitwerking van de verplichtingen uit dit voorstel. De nota van toelichting gaat hier uitgebreid op in. De algemene conclusie is dat dit voorstel het doenvermogen ten goede komt. Deze conclusie volgt onder meer uit de inschatting dat consumenten toegang hebben tot minimaal één vergelijkingsinstrument dat voldoet aan voorwaarden omtrent onder meer transparantie. Verder geeft dit voorstel meer duidelijkheid aan consumenten wat er gebeurt wanneer een energieleverancier failliet gaat. Dit leidt tot een verminderde onzekerheid. Negatief voor het doenvermogen is de complexiteit van meerdere meetpunten hebben. Die keuze krijgen consumenten met het nieuwe wettelijke stelsel.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukgevolgen van de wijzigingen uit het voorstel zijn in beeld gebracht door Sira Consulting. De eenmalige regeldruk voor bedrijven is berekend op minimaal € 175.000,- en maximaal € 233.000,-. Dit betreft met name de kosten voor vergelijkingssites die een certificaat willen aanvragen en kosten voor partijen die een erkenning als (sub)medeverantwoordelijke partij willen aanvragen. De structurele regeldruk is becijferd op minimaal € 12,3 miljoen en maximaal € 13,2 miljoen. Zoals eerder aangegeven zijn de grootste kostenposten de verplichte onafhankelijke risicomanager voor energieleveranciers, de kredietwaardigheidstoets voor netbeheerders en de eisen omtrent vitale processen voor netbeheerders. Het college heeft geen vragen over de regeldrukparagraaf.

Dictum

Dit voorstel werkt de wettelijke bepalingen uit de *Energiewet* verder uit. De regeldruk die uit dit voorstel komt is mogelijk vermijdbaar. Dit is het geval wanneer een onderbouwing voor de verplichte onafhankelijke risicomanager voor energieleveranciers of de kredietwaardigheidstoets voor netbeheerders niet gegeven kan worden. Gelet op onder meer deze bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij verzoeken u om het aangepaste voorstel opnieuw aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

Hoogachtend,

w.g.

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■